ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ У США

Американське право та порівняльно-правовий
аналіз з українським правом

ЗАПРОШЕНА ЛЕКТОРКА

Сластьоненко Оксана Олександрівна

Кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник

Випускниця Highline College (США) Hospitality and Tourism Management
Учасниця UA NEXT USA

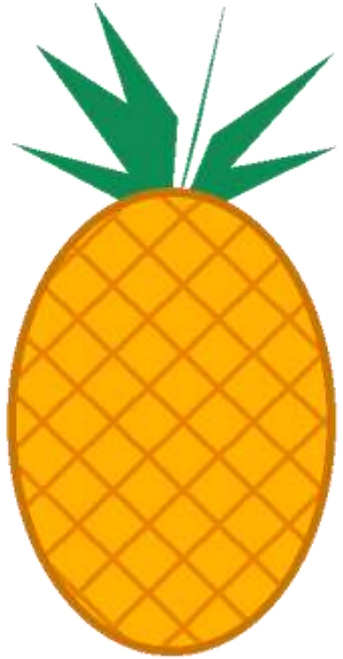

THE PINEAPPLE

A Traditional Symbol
of Hospitality

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Термінологія США

HOSPITALITY

Гостинність

Приймання та обслуговування гостей.

HOSPITALITY INDUSTRY

Сфера гостинності

Розміщення · харчування · дозвілля.

TRAVEL INDUSTRY

Індустрія подорожей

Транспорт · проживання · харчування · рекреація · посередники

TRAVEL LAW

Правове регулювання подорожей

Норми щодо поведінки осіб і діяльності підприємств індустрії подорожей.

INTERNATIONAL TRAVEL LAW — Міжнародно-правове регулювання подорожей
Правила, міжнародні договори й угоди, застосовні до міжнародних подорожей.

НАВЧАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЛЕКЦІЇ

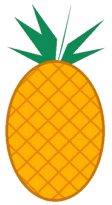

01

ЮРИСДИКЦІЯ ТА ДЖЕРЕЛА ПРАВА

Визначати належну юрисдикцію та джерела права США у сфері гостинності та туризму.

02

ЮРИДИЧНА КВАЛІФІКАЦІЯ

Кваліфікувати юридичну проблему, встановлювати істотні факти та можливі засоби захисту.

03

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПОРІВНЯННЯ

Здійснювати функціональне порівняння американських і українських правових підходів без механічного ототожнення термінів.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ

Ключові категорії порівняльно-правового аналізу

LEGAL REGULATION — ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Впорядкування суспільних відносин через юридичні норми, права, обов’язки, заборони, дозволи та засоби юридичного захисту.

LEGAL REGULATION OF HOSPITALITY AND TOURISM

Комплекс юридичних засобів, що впливають на організацію подорожей, проживання, харчування, обслуговування гостей, захист споживачів і відповідальність учасників ринку.

Доктринальне узагальнення для нашого порівняльного аналізу.

РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ МАЄ ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ.

ПРАВОВІ СИСТЕМИ США ТА УКРАЇНИ

Правові традиції · судовий прецедент · федералізм · джерела права

США — COMMON LAW

Судовий прецедент (judicial precedent); принцип stare decisis діє з урахуванням юрисдикції та ієрархії судів.

УКРАЇНА — CIVIL LAW TRADITION

Континентальна правова традиція; провідне значення нормативно-правових актів, важлива роль судової практики.

ФЕДЕРАЛІЗМ США — FEDERALISM

Правове питання може регулюватися федеральним правом, правом штату та місцевими нормами.

RCW — STATUTORY LAW

RCW 19.138 — Sellers of Travel

WAC — ADMINISTRATIVE REGULATIONS

WAC 246-215 — Food Service

АЛГОРИТМ ЮРИДИЧНОГО АНАЛІЗУ

Legal Analysis · функціональний порівняльно-правовий метод

США: закон + юрисдикція + прецеденти + договірні умови.
Україна: нормативні акти + судова практика. Порівнюємо функції, а не лише терміни.

01	**JURISDICTION**	Де відбулася подія? Яке право застосовується?
02	**APPLICABLE LAW**	Які федеральні, штатні та місцеві норми діють?
03	**LEGAL ISSUE**	Яке питання: договірне, деліктне чи адміністративне?
04	**FACTS AND EVIDENCE**	Які юридично значущі факти й докази потрібні?
05	**LIABILITY AND REMEDIES**	Які підстави відповідальності та засоби захисту?

ВИСНОВОК: американська модель поєднує common law, statutory law та administrative regulations в умовах федералізму.

Навчальна схема, а не універсальний юридичний тест.

ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ ТА ЇХНЯ КОМПЕТЕНЦІЯ

Government Agencies That Impact the Hospitality Industry

ФЕДЕРАЛЬНИЙ РІВЕНЬ

Federal agencies

IRS · DOL

податки · трудове регулювання

OSHA · EEOC

безпека праці · недискримінація

FDA · EPA

продукти й товари · довкілля

DOJ

виконання федерального права

TTB ≠ ATF алкоголь: податки й торгівля ≠ правоохоронні функції

ШТАТ ВАШИНГТОН

Washington State

LCB

регулювання алкогольної торгівлі

Органи охорони здоров'я

контроль безпечності харчування

Employment Security Department

зайнятість · страхування на випадок безробіття

МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ

Local authorities

Місцеві відділи охорони здоров'я

контроль закладів харчування

Будівельні та пожежні органи

будівельні норми · пожежна безпека

Органи місцевого самоврядування

зонування · окремі дозволи

ЮРИДИЧНИЙ КРИТЕРІЙ: компетенція органу визначається законом, делегованими повноваженнями та предметом регулювання.

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Contract Law · Breach of Contract · Sellers of Travel

Contract law — зобов’язання сторін; breach of contract — порушення договору та його правові наслідки.

TRAVEL AGENT

Туристичний агент

Консультує та допомагає придбати послуги.

TOUR OPERATOR

Туроператор

Може формувати комплексний туристичний продукт.

SERVICE PROVIDERS

Готель · перевізник

Безпосередньо надають окремі послуги.

RCW 19.138.100 · Registration

Реєстраційні вимоги до seller of travel, на якого поширюється закон; передбачено винятки для окремих працівників та агентів.

RCW 19.138.040 · Disclosure

Письмова інформація до або під час оплати; за дистанційної оплати — протягом трьох робочих днів. Дані продавця, платежі, постачальник, скасування.

ВАЖЛИВО: seller of travel ≠ автоматично «туроператор».

Статус, винятки й відповідальність визначаються застосовним правом і договором.

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ: США ТА УКРАЇНА

Contract Law · Misrepresentation · Breach of Contract

США · UNITED STATES

Правова оцінка залежить від юрисдикції, договору, судових доктрин і статусу учасників туристичних послуг.

УКРАЇНА · UKRAINE

Закон «Про туризм» передбачає спеціальне регулювання договорів на туристичне та готельне обслуговування.

КОЛИ КЛІЄНТ ОТРИМАВ НЕПРАВДИВУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ГОТЕЛЬ

MISREPRESENTATION

Недостовірне твердження: його характер, знання про неправдивість і обґрунтоване покладання клієнта.

BREACH OF CONTRACT

Неналежне виконання бронювання: сторони, зміст договору, обов’язки та характер порушення.

ВИСНОВОК: одна ситуація може вимагати аналізу різних правових підстав відповідальності.

ФІДУЦІАРНИЙ ОБОВ’ЯЗОК АГЕНТА

Fiduciary Duty · Agency · Порівняльно-правовий аналіз

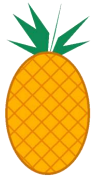

Fiduciary duty — підвищений стандарт лояльності агента до особи, яку він представляє.

США · UNITED STATES

Restatement (Third) of Agency, § 8.01

- Обов’язок лояльності до принципала.
- Заборона неналежної прихованої вигоди.
- Залежність обов’язку від відносин представництва.

УКРАЇНА · UKRAINE

ЦК України: статті 237–238; 1000–1006

- Представництво та договір доручення.
- Обмеження дій у власних інтересах.
- Обов’язки повіреного перед довірителем.

ВАЖЛИВО: продаж туристичної послуги сам собою не створює фідуціарних відносин. Конструкції США й України функціонально подібні, але не тотожні.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ШКОДУ ГОСТЯМ

Tort Law · Duty of Care · Negligence

Contractual liability — порушення договору; Tort liability — відповідальність за делікт.
Підстави та елементи доказування можуть відрізнятися.

НЕДБАЛІСТЬ (NEGLIGENCE): ТИПОВА СХЕМА АНАЛІЗУ

01 Duty

Юридичний обов’язок належної обачності

02 Breach

Порушення обов’язку

03 Causation

Причинний зв’язок

04 Damages

Шкода

РЕСТОРАННА ДІЯЛЬНІСТЬ: БЕЗПЕКА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

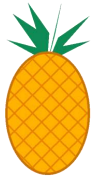

Food Safety Regulations · Alcohol Service · Civil Liability

01 FOOD SAFETY · WAC 246-215

Санітарні правила штату Вашингтон:

- гігієна рук персоналу;
- повідомлення про визначені симптоми та захворювання;
- поводження з продуктами;
- запобігання забрудненню.

02 ALCOHOL SERVICE

RCW 66.44.200 · WAC 314-11-035

Заборона продажу або подачі алкоголю явно нетверезим особам.

Правила ліцензованої діяльності також обмежують володіння та вживання алкоголю такими особами на території закладу.

КЛЮЧОВЕ РОЗМЕЖУВАННЯ · Regulatory Violation ≠ Automatic Civil Liability

Адміністративне порушення саме по собі не доводить цивільної відповідальності:

окремо оцінюють причинний зв’язок, шкоду та інші елементи позову.

ПРОФІЛАКТИКА РИЗИКІВ І ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

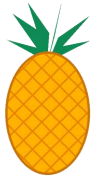

Risk Prevention · Regulatory Standards · Comparative Legal Analysis

01 ТРИ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ ЕЛЕМЕНТИ

Нормативні стандарти (Regulatory Standards)
↓
Внутрішні процедури (Internal Procedures)
↓
Можлива юридична відповідальність (Legal Liability)

02 ПРОФІЛАКТИКА РИЗИКІВ · RISK PREVENTION

- навчання персоналу;
- контроль санітарних вимог;
- належне документування;
- своєчасне реагування на повідомлення про небезпеку.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ВИСНОВОК · USA / UKRAINE

США: деліктні доктрини + судова практика + адміністративні правила.
Україна: спеціальне законодавство про безпечність харчових продуктів + цивільно-правові засоби захисту.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНА У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

Legally Managing Property · Real Property · Personal Property · Fixtures

01 КЛАСИФІКАЦІЯ МАЙНА

REAL PROPERTY — нерухоме майно

PERSONAL PROPERTY — рухоме та інше особисте майно

FIXTURES — речі, що стали частиною нерухомості

02 ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ГОТЕЛЮ

- купівля та продаж майна (purchase / sale);
- оренда (lease);
- реконструкція (renovation);
- передача та продаж обладнання (equipment).

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ВИСНОВОК · USA / UKRAINE

Кваліфікація майна впливає на права та обов’язки сторін в обох країнах.

ЦИФРОВА РЕКЛАМА ТА ЗАХИСТ СПОЖИВАЧІВ

Online Booking · FTC · Endorsement Guides · Material Connection

01 ФЕДЕРАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

FTC — Federal Trade Commission
Недобросовісні й оманливі комерційні практики.

16 CFR Part 255, § 255.5
Розкриття суттєвого зв’язку (material connection) між рекламодавцем та особою, яка рекомендує послугу.

02 ПРИКЛАД: ОГЛЯД ГОТЕЛЮ

ГОТЕЛЬ → безкоштовне проживання → БЛОГЕР → позитивний огляд

Безкоштовна послуга може бути material connection.

Disclosure — розкриття зв’язку має бути чітким і помітним.

ЮРИДИЧНИЙ АКЦЕНТ · FTC ACT / ENDORSEMENT GUIDES
Позитивний відгук не є автоматично неправдивим; важливо, чи знає аудиторія про суттєвий зв’язок.

Україна: реклама · захист споживачів · електронна комерція.

Функціональне порівняння · Юридичний аналіз · Запобігання ризикам

01 ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ МЕТОД

США ↔ УКРАЇНА

Не механічний переклад термінів, а дослідження правової природи інститутів, джерел регулювання та механізмів реалізації.

Функціональний підхід виявляє відмінності й спільні завдання правових систем.

02 ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ ЮРИСТА

ЮРИСДИКЦІЯ → ДЖЕРЕЛА ПРАВА → ФАКТИ Й ДОКАЗИ → ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ → ЗАХИСТ

Обґрунтувати застосування норми до конкретного суб'єкта, правовідносин, дії чи бездіяльності та їхніх наслідків.

ВІД ПРАВОВОЇ НОРМИ ДО ПРАКТИЧНОГО РЕЗУЛЬТАТУ

Правова норма
Legal Rule

Юридичний аналіз
Legal Analysis

Обґрунтоване рішення
Reasoned Decision

Захист прав і запобігання ризикам
Rights Protection & Risk Prevention

Legal compliance · Risk prevention · Захист прав споживачів